

GRÄNSÄLVEN

Könkämä- Muonio- och Torne älvar är ett sammanhängande vattendrag på 520 km, med en fallhöjd på 473 m. Älvarna utgör riksgrens mellan Sverige och Finland, benämnd "världens fredigaste gräns". Detta gör gränsälven till en unik kanotied, paddelbar i hela sin sträckning.

KÖNKÄMÄ ÄLV

Du kan börja din färd vid den stora fjällsjön Klipsjärvi, 430 km norr om polcirkeln. Här har Könkämä älv sin början. Du möter här den samiska kulturen och Sveriges nordligaste bosättningsgräns. Behåll dig för att komma dock ytterst sparsamt utefter älven. Landskapet består av böljande lågfjäll, bevvuxna med fjällbjörk.

Älven är smal med många korta, strida forsar, t.ex. Lammaskoski och Pätkikärnkio. Dessa erbjuder goda möjligheter till avancerad forstränning samt ett utskott fiske efter harr och öring.

De många forsarna, landskapets vildmarkskarakter och den nordliga breddgraden, med blandad minusgrader och snö på sommaren, gör Könkämä älv mest lämpad för erfarna kanotister.

RAVAJOKI

Konkämäeno, Muonio- ja Tornionjoki muodostavat yhdessä 520 km:ä pitkän vesistön, jonka putouskorkeus on 473 m:ä. Joet muodostavat Ruotsin ja Suomen välisen valtakunnan rajan, jota usein kutsutaan "maailman rauhallisimmaksi rajaksi". Koko reitti on meliontakelpoista, vapaasti virtaavaa jokea. Tämän vuoksi rajajoki on ainutlaatuisen.

KÖNKÄMÄENO

Voi aloittaa retkesi suuren tunturijärven, Klipsjärven rannalta, 430 km:ä napapiirin pohjoispuolelta. Täältä saa alkunsa Könkämäeno. Täällä kohtaat myös saamelaiskulttuurin ja Ruotsin pohjoisimman asutuksen. Joen varrella sijaitsevat asutukset on kuitenkin hyvin harvina. Maisema on aatolle vaava matalaa tunturikoivua kasvavaa tunturiseutua.

Joki on kapea, jossa on monta lyhyttä, nopeasti virtaavaa koskea, esim. Lammaskoski ja Pätkikärnkio. Nämä kosket tarjoavat hyvät mahdollisuudet vaativaan koskenlaskuun sekä erinomaiset harjuksen ja taimenen kalastusmahdollisuudet.

Monet kosket, erämaaisemana ja pohjoisen leveysaste, josta johtuen kesäiläkin voi olla miinusasteita ja lunta, tekevät Könkämäenosta mitä sopivimman kohteen kokeneille melojille.

MUONIO ÄLV

Strax före Karesuando byter älven namn till Muonio älv. Landskapet övergår till fackri skogsland med inslag av jordbruksmark. Babygglisen är fortfarande gles, några ensaka byar och samhällen förekommer dock.

På den övre sträckan, fram till Muonio, finns en del medelstora forsar. Därefter kommer en forsrikare sträcka med ett par svåra passager: Saari- och Aijänkoski. Resen av älven flyter hela tiden snabbt, med inslag av låtra forsar.

Muonio älv är lämpad för alla kategorier av kanotister. Forsrik i sin övre del, lugnt flytande i sin slutdel. Lättilgänglig med bliväg på bägge sidor, gott om naturliga rasplattor på de torra talbackarna.

MUONIONJOKI

Vähän ennen Karesuandoa joen nimi vaihtuu Muoniojokeksi. Maisema muuttuu tasaisemmaksi metsämaaksi, jossa on paikka paikoin viljelysmaata. Asutus on edelleenkin harvaa, muutamia yksittäisiä kyliä kuitenkin on joen varrella.

Joen yläjuoksulla, Muonion pohjoispuolella, on muutama keskivalkaa koski. Muonionsta etelään päin on koskisempaa ja kaksi vaikeakulkuisia koskea: Saari- ja Aijänkoski. Loppumatkan joki virtaa nopeasti, välillä on helppoja koskia.

Muoniojoki sopii kaikentasoisille melojille. Joen alkuosa on koskista, loppuosa taas on rauhallisesti virtaavaa. Joen molemmin puolin on autotie, ja kullilla mäntymäillä on monia luonnollisia levähdyspaikkoja.

TORNEÄLV

I höjd med Pajala förenar sig Muonio älv med Torne älv. Älven blir nu bredare, landskapet öppnar sig allmer och i Torneälvens vackra jordbruksbyggd breder ut sig.

I sin början, fram till Pello, har Torneälven ett lugnt förlopp. Därefter börjar en sträcka med medelstora forsar och i höjd med Svanstein vidtar långa avsnitt med lugnvatten, avbrutna av de måktiga forsarna, Kartila-, Vuento-, Matka- och Kukkolakoski.

Torne älv, med sitt lugna förlopp, lämpar sig utmärkt för nybörjare om man undantar de ovan nämnda forsarna. Dessa forsar ger i gengäld allt vad den erfarna kan önska sig av forstränning.

LIAKKAJOKI

Liakkajoki har sin början i Karunkijärvi och mynnar ut i haven, strax öster om Tornio. Älven är liten och med en helt annan karaktär än Torne älv. Förutom några korta och grunda forsar i början så har älven ett lugnt förlopp. I slutet delas den upp till ett intressant deltalandskap.

VÄLKOMMEN till denna unika kanotied på Nordkalotten men kom ihåg:

- * Du paddlar alltid på eget ansvar.
- * Du är skyldig att känna till de bestämmelser som gäller för friluftslivet i Sverige och Finland.

TORNIONJOKI

Pajalan korkeudella Muoniojoki yhtyy Tornionjokeen. Joki levenee, maisema avartuu yhä enemmän ja Tornionlaakson kaunis maanviljelysseutu levittäytyy eteen.

Pelloon asti Tornionjoki virtaa rauhallisesti. Sen jälkeen tulee keskivalkaiteita koskia ja Svansteinin korkeudella joki alkaa virrata hitaammin lukuun ottamatta mahtavia Kartila-, Vuento-, Matka- ja Kukkolankoskea.

Rauhallisesti virtaava Tornionjoki sopii mainioasti vasta-alkajille lukuun ottamatta yllä mainittuja koskia. Kokeneelle menojalle nämä kosket taas tarjoavat kaiken, mitä hän koskenlaskulta voi odottaa.

LIAKKAJOKI

Liakkajoki alkaa Karunkijärvestä ja laskee mereen, välittömästi Tornionsta itään. Joki on pieni ja älven toisenlainen kuin Tornionjoki. Lukuunottamatta aiusaa olevaa muutamaa lyhyttä ja matalaa koskea joki virtaa rauhallisesti. Lopussa se jakautuu laajaksi suistoalueeksi.

TERVETULOA tälle ainutlaatuiselle Pohjoiskalotin kanootireitille, mutta muista:

- * Melot aina omalla vastuulla.
- * Sinun on tunnettava Ruotsissa ja Suomessa voimassa olevat ulkoilua koskevat määräykset.

TULLIMAARÄYKSET

Kanootilla kulkessasi voit ylittää rajan vapaasti, mikäli olet antanut reitistö- loustuksen jollekin tulliasemalle. Muussa tapauksessa rajan saa ylittää vain virallista rajanylityspaikolta.

EVERYMAN' S RIGHT

- On the water
- You are allowed to paddle everywhere, but do not disturb birds or animals
- You can swim, go ashore anywhere apart from private land and jetties.

On the land

- You must not disturb the property or land or those people living close by.
- Nor should you damage plantations.

Camping

- You can put up your tent for a couple of nights anywhere providing it is not near a house or does any damage
- If there is a bigger group to camp overnight you should ask permission from the landowner.

Building a fire

- Use public fireplaces at the restplaces if available
- Don't make fire if there is a danger of causing forestfire
- Use the branches fallen on the ground and cones as fuel
- Don't tear birch-bark from living trees
- In Finland you need permission from the landowner to make a fire.

JOKAMIEHEN OIKEUS

Vesillä

- Meloa saar kaikkialla, mutta älä häiritse lintuja ja muita eläimiä
- Voit uida ja rantaantua muualla paitsi yksityisen maalla ja laturilla.

Telttailu

- Yksittäisen teltan voit pystyttää muutamaksi yöksi alueelle, joka ei ole lähellä asuinrakennusta ja joka ei sitä vahingoitu.

Tulenteko

- Käytä levähdyspaikkojen tulisioloja, missä niitä on käytettävissä
- Älä tee tulta, mikäli metsäpalon syttymisvaara on olemassa
- Älä tee tulta kalliolla
- Käytä pudonneita oksia ja käpyjä tulenteokoon
- Älä ota tuohista kasvavista puista
- Suomessa avoimen tekoon täytyy olla maanomistajan lupa.

Roskat

- Älä heitä roskaa ja jätettä luontoon
- Kaikki ei ole palavaa, ota mukaasi laast, peittipurkit.

Rubbish

- Take your rubbish home with you
- Not everything burns
- Take glass, tin-, silverpaper- and plastic-rubbish home with you.

FISHING

- To be allowed to fish you need a fishing-licence which you can buy in several places. Look at "sabbogiden".

BEFORE YOUR CANOEING TRIP

Paddler' s Equipment

- Lifjacket
- Helmet (for rapids)
- Spareclothes and matches, kept dry
- Firstaid-kit
- Insect repellent

Canoe Equipment

- Painters (to move, fasten/anchor)
- Sparepaddle, to be kept handy
- Safety rope, to be kept handy as well (f.ex. throw-bag)
- Repair-kit
- Spraydeck (for rapids)

Kalastus

Kalastusta varten tulee olla kalastuskortti. Niitä on lunastettavissa useissa paikoissa. Katso palveluluettelosta.

OTETTAVA HUOMIOON ENNEN KANOOTTIRETKEÄ

Melojien varustus

- Pelastusliivit
- Kypärä (koskia varten)
- Vaihtovaatteet ja tulitikut vedenpitävästi pakattuina
- Esiinpuvälliinet
- Sääskimyykkyyt

Kanoottin varustus

- Keula- ja peräköysi (kuljettamista ja kiinnittämistä varten)
- Varamela käden uottuvilla
- Pelastusköysi käden uottuvilla (esim. heittököysi)
- Korjausvälineet
- Aukkopeite (koskia varten)

Safety

- Leave notification of your paddlingroute
- All members of the group must know the difficult parts of the route
- There must be at least 2 canoes in the group to be able to help in an emergency
- Inspect the rapids from the shore. Don't only trust the route map
- Paddle near the shore on the lakes
- Fasten the equipment by rope to the canoe.

If you capsizes

- Stay calm — don't panic
- Grab hold of the upstream end of your canoe, so you don't get hurt by stones
- Hold on to the canoe until you reach calm water, that may save your life
- When getting to the shore, try not to move more than necessary, because in cold water, movement cools the body
- Float on your back with your legs downstream, if you loose contact with your canoe.

Turvallisuus

- Jätä konoottrekkestäsi ilmoitus
- Kaikkien ryhmän jäsenen on tunnettava reitin vaikeimmat kohdat
- Vähintään kaksi kanoottia täytyy olla yhdessä toistenne auttamiseksi hätätilanteissa
- Turki kosket rannalta. Älä luota yksinomaan kanoottiretkikarttaan
- Melo aallokossa lähellä rantaa. Kylmässä vedessä voit menettää liikuntakykyä 5-10 minuutissa
- Pida tavarat köydellä kanoottiin kiinnitetynä.

Jos kaadut

- Pysy rauhallisena — ei paniikkia
- Yritä saada ote kanoottin ylävirran puoleisesta päästä, niin etter painaudu kanoottin alle
- Pida kanoottista kiinni, se on paras pelastajasi, kunnes pääset rauhallisemmille vesille
- Pytkiesäsi malhin liiku mahdollisimman vähän, liikkeet kylmentävät kehoasi kylmässä vedessä
- Jos menetät otteesi kanoottiin, kellu selälläsi jalar alavirtaan päin.